

Katowice, 27 grudnia 2011 r.

Znak: WK-6100/24/4/11

**Pan
Leszek Frasunek
Wójt Gminy
Gilowice**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 8 września do 7 października 2011 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Gilowice za okres od 1 stycznia 2007 r. do 7 października 2011 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 27 października 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *Udzielenie w roku 2010 zamówień w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, pomimo braku podstaw do zastosowania tego trybu. Powyższe stwierdzono w przypadku zamówień na realizację następujących zadań:*
 - *„Odbudowa przepustu okularowego na obiekt mostowy na skrzyżowaniu ul. J. Berniniego i ul. Satrodowskiej w km 1+200 w ciągu drogi gminnej w Gilowicach z dojazdami w km 1+021 do 1+026 na potoku: Łękawka Mała na działce 5297/1, 4706/2, 4706/6, 4820, 4819 obręb Gilowice” wynikającego z umowy nr ZP 342-2-8/2010 z dnia 9 września 2010 r. za wynagrodzeniem 435.675,90 zł (brutto),*
 - *„Odbudowa przepustu okularowego na obiekt mostowy na skrzyżowaniu ul. J. Berniniego w km 0+030 i ul. Satrodowskiej w km 0+450 w ciągu drogi gminnej w Gilowicach na potoku „Łękawka Mała” na działkach nr ew. 4996/1, 5023, 5024, 4613/21 obręb Gilowice” wynikającego z umowy nr ZP 342-2-6/2010 z dnia 9 września 2010 r. za wynagrodzeniem 444.020,18 zł (brutto),*
 - *„Odbudowa przepustu okularowego nr 4 na obiekt mostowy w km 1+600 w ciągu drogi gminnej ul. Satrodowska w miejscowości Gilowice na potoku „Łękawka Mała” na działkach nr ew. 4613/10, 5297/1, 5326/1, 5326/3 obręb Gilowice” wynikającego z umowy nr ZP 342-2-7/2010 z dnia 9 września 2010 r. za wynagrodzeniem 435.847,26 zł (brutto).*

Stosownie do ww. przepisu, udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki możliwe jest wtedy, gdy ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia. Niezaistnienie choćby jednej z wymienionych przesłanek uniemożliwia zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki z powołaniem się na art. 67 ust. 1 pkt 3 Prawo zamówień publicznych. Do realizacji zamówień, w opisanym wyżej trybie, przystąpiono w związku z wystąpieniem na terenie Gminy Gilowice szkód spowodowanych powodzią mającą miejsce w miesiącach maju i czerwcu 2010 r. oraz w związku z udzieloną w dniu 22 czerwca 2010 r. promesą, na podstawie której przewidziano dofinansowanie w 2010 roku zadań polegających na remoncie lub odbudowie obiektów komunalnej infrastruktury technicznej zniszczonych w wyniku klęski żywiołowej. W toku kontroli ustalono natomiast, że zamawiający, w sytuacji dysponowania na dzień 13 sierpnia 2010 r. dokumentacją projektową dotyczącą realizacji ww. robót, miał możliwość zastosowania innych trybów konkurencyjnych dla udzielenia przedmiotowych zamówień, np. trybów negocjacyjnych. Zaproszenia do wzięcia udziału w negocjacjach zostały skierowane do wykonawców w dniu 3 września 2010 r. Ww. umowy zostały zawarte przez p. Leszka Frasunek – Wójta Gminy Gilowice.

- *W 2010 roku przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zagospodarowanie centrum wsi Gilowice”, w którym stwierdzono:*

- *w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający postawił warunek udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia zawodowego wykonawcy polegający na zobowiązaniu potencjalnych wykonawców do wykazania się w ciągu ostatnich pięciu lat, a jeżeli okres działalności jest krótszy – w tym okresie, dwoma robotami budowlanymi w zakresie: budowy, remontu i przebudowy placów, parkingów itp. lub zamówień tożsamyh z niniejszym zamówieniem, tj. przebudowie centrum wsi, miasta o wartości nie mniejszej niż cena oferowana w ofercie. Taki opis warunku udziału w zakresie wartości zrealizowanych zamówień nie mógł zostać uznany jako porównywalny z robotami stanowiącymi przedmiot zamówienia, a tym samym naruszał przepis art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). W myśl bowiem powołanej wyżej podstawy prawnej, opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków, powinien być związany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.*

Przygotowanie dokumentacji postępowania oraz dokonywanie czynności związanych z udzieleniem zamówień publicznych powierzono Inspektorowi Urzędu Gminy Gilowice, pełniącemu samodzielne stanowisko, nadzór nad którym sprawował p. Leszek Frasunek – Wójt Gminy Gilowice.

- *nierównoprawne traktowanie wykonawców biorących udział w przedmiotowym postępowaniu, czym naruszono przepis art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w myśl którego zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.*

Zgodnie z zawiadomieniem o wykonawcach, których oferty zostały odrzucone, znak: ZP -341 – 2/2/2010 z dnia 18 marca 2010 r. przyczyną odrzucenia w trybie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oferty jednego z wykonawców była dwukrotna wycena pozycji dotyczącej wykonania inwentaryzacji powykonawczej, co zdaniem komisji stanowiło formalną przesłankę odrzucenia, tj. sprzeczność oferty ze siwz. Wobec

kolejnego natomiast wykonawcy jedną z przesłanek odrzucenia oferty było sporządzenie kosztorysu metodą uproszczoną, tj. z wyłączeniem składników pozycji w zakresie R, M i S, co zdaniem komisji naruszało treść pkt 12 siwz dot. sposobu obliczenia ceny ofertowej, w której zamawiający zawarł warunek, iż cenę oferty stanowi kwota wynikająca z kosztorysu ofertowego sporządzonego metodą szczegółową. Jednocześnie oferta wybranego wykonawcy została sporządzona w podobny sposób, tj. wykonawca w przedłożonym do oferty kosztorysie wycenił pozycję inwentaryzacji powykonawczej w dwóch odrębnych pozycjach. Natomiast pozycję nr 13 przedmiaru robót, tj. ponowne ułożenie kostki granitowej – materiał z odzysku – nowy 30% - sporządził metodą uproszczoną bez wskazania składników cenotwórczych. W przedmiarze robót będącym załącznikiem do siwz zamawiający nie wskazał pozycji, w której należy uwzględnić wycenę inwentaryzacji powykonawczej. W specyfikacji znalazła się jedynie informacja o konieczności uwzględnienia przy ustalaniu ceny ofertowej kosztów ww. inwentaryzacji. Przedstawienie kosztów inwentaryzacji powykonawczej w dwóch pozycjach kosztorysu ofertowego nie stanowiło podstawy do odrzucenia oferty wykonawcy. Podobnie w przypadku braku wykazania szczegółowych danych kosztorysu ofertowego zawierających czynniki cenotwórcze, należało wezwać natomiast wykonawców do złożenia wyjaśnień w trybie art. 87 ust. 1 powołanej wyżej ustawy. Opisane wyżej okoliczności nie miały jednak wpływu na wynik postępowania.

- zaniechanie wezwania wykonawcy, któremu udzielono zamówienia, do złożenia wyjaśnień w zakresie dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe osób uczestniczących w wykonaniu zamówienia. Stosownie do przepisu art. 26 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiający wzywa wykonawcę, w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów. Na potwierdzenie spełnienia warunku dysponowania potencjałem osobowym zamawiający zażądał wykazaniem się przez wykonawców m.in. po jednej osobie posiadającej uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych bez ograniczeń oraz w zakresie sieci elektrycznych i elektroenergetycznych. Z załączonych do oferty wybranego wykonawcy dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe osób uczestniczących w wykonaniu zamówienia nie wynika warunek postawiony przez zamawiającego. Kserokopie decyzji Głównego Architekta Wojewódzkiego potwierdzające posiadane przygotowanie zawodowe osób uczestniczących w realizacji zamówienia a uprawniające do pełnienia samodzielnej funkcji kierownika budowy i robót w zakresie instalacji sanitarnych oraz odrębnie elektrycznych wydane zostały (w obu przypadkach) w 1987 roku na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8, poz. 46). Zgodnie z przepisem § 29 aktualnie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie z dnia 28 kwietnia 2006 r. (Dz. U. Nr 83, poz. 578) wykształcenie, uzyskane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, którego kierunek lub zawód techniczny był określany w sposób odbiegający od przyjętego w rozporządzeniu, podlega indywidualnemu rozpatrzeniu i zakwalifikowaniu przez izbę, na podstawie programu kształcenia, jako wykształcenie odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności. W brzmieniu rozporządzenia z 1975 r. zakres specjalności techniczno budowlanych w specjalności instalacyjno-inżynieryjnej stanowił o pełnieniu samodzielnych funkcji rozłącznie w zakresie sieci i instalacji sanitarnych (§ 13), aktualne przepisy łączą natomiast uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci i instalacji (§ 23).

Przeprowadzenie postępowań o udzielenie niniejszego zamówienia należało do

obowiązków komisji przetargowej powołanej Zarządzeniem Nr 389/10 Wójta Gminy Gilowice z dnia 5 marca 2010 r.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w latach 2009 i 2010 dwóch postępowań o udzielenie zamówień publicznych na zadanie pn. „Przebudowa i rozbudowa Domu Strażaka w Gilowicach” przewidziane do realizacji w dwóch etapach, stwierdzono:
 - w ogłoszeniach i specyfikacjach istotnych warunków zamówienia dotyczących realizacji obu etapów inwestycji warunek udziału w postępowaniu dotyczący wiedzy i doświadczenia określono w sposób mogący utrudnić uczciwą konkurencję. Zamawiający każdorazowo zażądał wykazania się przez wykonawców minimum dwoma robotami odpowiadającymi rodzajem i wartością przedmiotowi zamówienia precyzując przy tym, iż za zamówienie odpowiadające przedmiotowi zamówienia w I etapie: uznaje się wykonanie zamówienia, w zakres którego wchodziły roboty wykończeniowe wraz z izolacją cieplną o wartości nie mniejszej niż cena oferowana w ofercie, w etapie II: wykonanie robót konstrukcyjno-budowlanych, z pominięciem określenia minimalnej wartości robót, która zostanie uznana jako porównywalna z robotami stanowiącymi przedmiot zamówienia. Takie opisanie warunku stało w sprzeczności z przepisem art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym na dzień przeprowadzenia postępowania, w myśl którego zamawiający nie może określać warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.
 - zaniechanie wezwania wykonawcy, na podstawie przepisu art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 233, poz. 1655 z późn. zm.), z którym następnie zawarto umowę na realizację I etapu robót, do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Przedmiot realizacji I etapu robót obejmował roboty zabezpieczające i wykończeniowe domu strażaka w Gilowicach. Zamawiający opisując warunek udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia, zawarł wymóg wykazania się przez wykonawców i sporządzenia na tę okoliczność wykazu minimum dwóch robót odpowiadających rodzajem i wartością przedmiotowi zamówienia, precyzując przy tym, iż za zamówienie odpowiadające przedmiotowi zamówienia w kategorii rodzaj uzna wykonanie zamówienia, w zakres którego wchodziły będą roboty wykończeniowe wraz z izolacją cieplną. Natomiast w załączonym do oferty wykazie wykonawca nie wskazał precyzyjnie rodzaju wykonanych robót, które to odpowiadałyby rodzajowi przedmiotu zamówienia, szczególnie w zakresie izolacji cieplnej. W kolumnie rodzaj zamówienia wykonawca wykazał w pozycji pierwszej – roboty budowlane, natomiast w pozycji drugiej prace wykończeniowe.
 - zaniechanie zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o udzieleniu zamówień na realizację I i II etapu robót, co było niezgodne z przepisem art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Stosownie do tego przepisu, jeżeli wartość zamówienia lub umowy ramowej jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych. Przeprowadzenie postępowań na zamówienia publiczne należało obowiązków członków Komisji przetargowych, powołanych: dla realizacji I etapu robót Zarządzeniem Nr 279/09 Wójta Gminy Gilowice z dnia 16 kwietnia 2009 r. oraz dla II etapu - Zarządzeniem Nr 404/10 z dnia 23 kwietnia 2010 r. Przygotowanie dokumentacji postępowania oraz dokonywanie czynności związanych z udzieleniem zamówień publicznych powierzono Inspektorowi Urzędu gminy Gilowice, pełniącemu samodzielnie

stanowisko, nadzór nad którym sprawował p. Leszek Frasunek – Wójt Gminy.

Wniosek Nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Gilowice, odpowiedzialnymi za przygotowanie i przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym:

- *Przy sprzedaży w 2009 r. w drodze przetargu pisemnego nieograniczonego nieruchomości gruntowych, położonych w Rychwałdzie, oznaczonych jako działka nr 794 o powierzchni 0,0800 ha oraz działka nr 789 o powierzchni 0,0600 ha stwierdzono, że:*
 - *zastosowano tryb nieograniczony przetargu pisemnego pomimo tego, że jedynym kryterium wyboru oferty była zadeklarowana w ofercie cena nieruchomości. Zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) przetarg ustny ma na celu uzyskanie najwyższej ceny, przetarg pisemny – wybór najkorzystniejszej oferty, co oznacza że cena nie jest jedynym czynnikiem, który komisja przetargowa powinna brać pod uwagę przy wyborze nabywcy;*
 - *ceny wywoławcze ustalono w wysokości zgodnej z wartościami określonymi w operatach szacunkowych i nie uwzględniono w nich kosztów wyceny nieruchomości. Było to niezgodne z §3 pkt 6 Uchwały Nr XXIX/118/08 Rady Gminy Gilowice z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących mienie gminy oraz ich wydzierżawiania i wynajmowania na okres dłuższy niż trzy lata, w którym postanowiono, że cena nieruchomości ustalona przez Wójta nie może być niższa niż wartość nieruchomości ustalona przez rzeczoznawcę wraz z kosztami wyceny i kosztami zbycia. Koszt sporządzenia operatów szacunkowych dotyczących wyceny ww. nieruchomości wyniósł 805,20 zł;*
 - *w protokołach z nieograniczonych przetargów pisemnych na sprzedaż przedmiotowych nieruchomości sporządzonych w dniach 14 września 2009 r. oraz 18 września 2009 r., nie zawarto informacji o obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem są nieruchomości oraz uzasadnieniu rozstrzygnięć podjętych przez komisję przetargową. Zgodnie z §10 ust. 1 pkt 3, 4 i 8 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) Przewodniczący komisji przetargowej sporządza protokół przeprowadzonego przetargu. Protokół powinien zawierać m.in. informacje zawarte we wskazanych punktach ww. rozporządzenia;*

Zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami, w tym sprzedaży nieruchomości, zgodnie z zakresem czynności z dnia 23 lutego 2003 r. wykonywał Inspektor w Urzędzie Gminy Gilowice. Ponadto ww. Inspektor był Przewodniczącym Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargów na zbycie przedmiotowych nieruchomości, powołanej Zarządzeniem Nr 333 Zarządzeniem Nr 333/09 Wójta Gminy Gilowice z dnia 9 września 2009 r. Nadzór sprawował p. Leszek Frasunek – Wójt Gminy Gilowice.

- *W latach 2007 – 2011 zaniechano podania do publicznej wiadomości, poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej, informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do*

zbycia. Naruszono tym przepis art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), według którego właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu. Powyższe dotyczyło: umowy najmu /brak numeru/ z dnia 29 maja 2008 r., umowy najmu /brak numeru/ z dnia 30 listopada 2009 r., umowy najmu /brak numeru/ z dnia 28 sierpnia 2009 r., umowy najmu /brak numeru/ z dnia 5 września 2011 r. zawarto umowę, umowy najmu /brak numeru/ z dnia 4 grudnia 2007 r., Aneks Nr 7/05 z dnia 25 października 2005 r. do Umowy Najmu Nr 175/2002 z dnia 14 maja 2002 r., Aneks Nr 9/05 z dnia 25 października 2005 r. do Umowy Najmu nr 18/94 z dnia 26 stycznia 1994 r.

Zadania w zakresie przygotowania dokumentacji do ww. umów należały do Inspektora Urzędu Gminy Gilowice. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Frasunek – Wójt Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Gilowice, odpowiedzialnymi za zbywanie nieruchomości w celu przestrzegania ustalonych procedur w zakresie ustalania cen wywoławczych nieruchomości, przeprowadzania postępowań na sprzedaż nieruchomości oraz za przygotowywanie dokumentacji w zakresie nieruchomości oddawanych w najem, jak i w zakresie przygotowania umów najmu stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)

W zakresie wymiaru i windykacji podatku od nieruchomości:

- Zaniechano ustalenia zobowiązania podatkowego w podatku rolnym za okres od 1 listopada do 31 grudnia 2009 r. podatnikowi o numerze karty kontowej R-02-0758 będącemu właścicielem nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr 794, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 8 października 2009 r. Zgodnie z przepisem art. 6 a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku.

Organ podatkowy ustalił wysokość zobowiązania podatkowego na 2010 r. na podstawie informacji o zmianach geodezyjnych. Podatnik złożył informację o gruntach dopiero w dniu 1 czerwca 2010 r.

Przyczyną powyższego był brak przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi urzędu.

W trakcie kontroli wprowadzono zasady dotyczące przepływu informacji w zakresie powszechności opodatkowania zarządzeniem Nr 125/11 Wójta Gminy Gilowice z dnia 5 października 2011 r. w sprawie zmian w Zarządzeniu Nr 544/10 z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie stosowania regulaminu kontroli finansowej oraz instrukcji zasad sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy

w Gilowicach.

Ponadto zaniechano wezwania przez organ podatkowy do złożenia informacji o gruntach podatnika o numerze karty kontowej A-02-0316 będącego nabywcą nieruchomości gminnej oznaczonej działką nr 789, na podstawie umowy sprzedaży z dnia 2 grudnia 2009 r., stosownie do przepisu art. 274 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Organ podatkowy ustalił wysokość zobowiązania podatkowego na podstawie informacji o zmianach geodezyjnych.

Zadania z zakresu wymiaru podatków, zgodnie z zakresami czynności, wykonywał Inspektor w Urzędzie Gminy Gilowice. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wioletta Tomaszek – Skarbnik Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 3

Podjąć działania w celu wyegzekwowania złożenia informacji o gruntach od podatnika o numerze karty kontowej A-02-0316 oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Gilowicach w zakresie dokonywania wymiaru, stosownie do przepisów art. 272 i art. 274 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W trakcie kontroli 19 decyzji wymiarowych i nakazów płatniczych za lata 2010/2011 stwierdzono, że doręczano podatnikom zamieszkałym poza terenem Gminy Gilowice decyzje wymiarowe i nakazy płatnicze bez potwierdzenia odbioru. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 21 § 1 pkt 2 w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) oraz postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).*

W myśl art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. W myśl art. 212 ww. ustawy organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia. Zgodnie z wyżej przytoczonymi przepisami przypisu, należności od podatników w ewidencji księgowej, w tym na koncie podatnika, należy dokonywać pod datą skutecznie doręczonej decyzji lub pod datą złożenia deklaracji.

Jak wyjaśniono w trakcie kontroli, ww. decyzje zostały doręczone za pośrednictwem operatora publicznego Poczty Polskiej. Decyzje te zostały wysłane bez potwierdzenia odbioru zgodnie z § 16 pkt. 1 Zarządzenia Nr 544/10 Wójta Gminy Gilowice z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie regulaminu kontroli finansowej oraz instrukcji zasad sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy w Gilowicach. W przepisach tych ustalono, że decyzje wymiarowe dotyczące podatników mieszkających poza terenem gminy opiekujące na kwotę do 30 zł wysyłane są bez potwierdzenia odbioru. We wcześniejszych przepisach brak było uregulowań w tym zakresie.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej jednostki należały do Inspektorów Urzędu Gminy Gilowice pełniących samodzielne stanowiska. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wioletta Tomaszek – Skarbnik Gminy Gilowice, do której obowiązków należało również opracowywanie projektów zarządzeń i przepisów wewnętrznych.

Wniosek Nr 4

Rozważyć możliwość zmiany wewnętrznych uregulowań prawnych w zakresie dostarczania podatnikom Gminy Gilowice decyzji wymiarowych za potwierdzeniem odbioru, stosownie do przepisów art. 21 § 1 pkt 2 w związku z art. 152 oraz art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

- *W latach 2009 - 2011 nieterminowo podejmowano czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych wobec podatników zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. Naruszono tym przepisy § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi przepisami, wierzyciel jest zobowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel, wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu, wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.*

Nieprawidłowość dotyczyła podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych o numerach kart kontowych: R-02-0703, R-02-0210, R-02-0325, wobec których z opóźnieniem wysłano upomnienia, wystawiono tytuły wykonawcze.

Opóźnienia w wysyłaniu upomnień wynosiły od 5 dni do 127 dni, natomiast okres zwłoki w wystawianiu tytułów wykonawczych wynosił od 9 dni do 545 dni od upływu terminu wyznaczonego w upomnieniu.

Zadania w zakresie wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych wykonywał Inspektor Urzędu Gminy Gilowice. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wioletta Tomaszek – Skarbnik Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikiem Urzędu Gminy Gilowice w zakresie bieżącej windykacji zaległości w podatku od nieruchomości, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W 2010 r. wypłacono Zastępcy Skarbnika Gminy Gilowice oraz Inspektorowi Urzędu Gminy Gilowice dodatek specjalny w zawyżonej o 180,00 zł wysokości. Wpłata dla Zastępcy Skarbnika dotyczyła dodatku specjalnego za marzec 2010 r. a dla Inspektora za luty 2010 r. Wypłat dokonano na podstawie list płac sporządzonych przez Inspektora Urzędu Gminy Gilowice niezgodnie z pismami w sprawie przyznania dodatków specjalnych.*

Następnie w kwietniu 2010 r. nieprawidłowo sporządzono listy płac, które zawierały potrącenie nienależnie wypłaconych wcześniej kwot, mianowicie Zastępcy Skarbnika potrącono kwotę 360,00 zł zamiast 180,00 zł a Inspektorowi Urzędu Gminy nie dokonano potrącenia.

Zgodnie z postanowieniami § 8 pkt 1 i 9 pkt 2 Instrukcji zasad sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy w Gilowicach, wprowadzonej Zarządzeniem Wójta Gminy Gilowice Nr 2/2002 z dnia 12 marca 2002 r., podstawę do sporządzenia listy płac stanowiły angaże oraz wnioski w sprawie jednorazowych wypłat.

Powyższe listy płac sporządził Inspektor Urzędu Gminy Gilowice, który zgodnie z zakresem czynności był odpowiedzialny m.in. za prawidłowe sporządzanie list płac.

Kontroli pod względem merytorycznym dokonał Inspektor Urzędu Gminy Gilowice. Bezpośredni nadzór nad ww. Inspektorem należał do p. Wioletty Tomaszek – Skarbnika Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 6

Podjąć działania mające na celu ponowne wyliczenie dodatków specjalnych, wypłaconych w 2010 r. dla Zastępcy Skarbnika oraz Inspektora Urzędu Gminy Gilowice, mając na uwadze postanowienia § 8 pkt 1 i 9 pkt 2 Instrukcji zasad sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy w Gilowicach wprowadzonej Zarządzeniem Wójta Gminy Gilowice Nr 544/10 z dnia 13 grudnia 2010 r. oraz dokonać stosownych rozliczeń.

- *Nieprawidłowe naliczenie i wypłacenie nagrody jubileuszowej dla Zastępcy Skarbnika, do której nabyła prawo w czerwcu 2010 r. z tytułu 40 lat pracy zawodowej, tj.: 300% wynagrodzenia miesięcznego. Do obliczenia ww. nagrody jubileuszowej nie wliczono dodatku specjalnego w wysokości 1.020,00 zł. Powyższy dodatek został przyznany z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych od dnia 1 marca 2010 r. do dnia 31 stycznia 2011 r. na podstawie pisma nr OK.-1120-1a/10 z dnia 29 stycznia 2010 r., podpisanego przez p. Leszka Frasunek – Wójta Gminy Gilowice. Nagroda jubileuszowa została przyznana z dniem 12 czerwca 2010 r. i wypłacona na podstawie listy płac z dnia 14 czerwca 2010 r. Zgodnie z postanowieniami § 8 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.) podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi samorządowemu w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze - wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty.*

Obliczenia nagrody jubileuszowej dokonał Inspektor Urzędu Gminy Gilowice, kontroli pod względem merytorycznym dokonała p. Sylwia Góra – Sekretarz Gminy. Bezpośredni nadzór nad ww. Inspektorem należał do p. Wioletty Tomaszek – Skarbnika Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 7

Podjąć działania w celu ponownego wyliczenia nagrody jubileuszowej, wypłaconej w 2010 r. dla Zastępcy Skarbnika, mając na uwadze przepisy art. 37 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) w związku z postanowieniami § 8 pkt 1 i 6 Rozporządzenia Rad Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.) oraz dokonać stosownych rozliczeń.

- *W 2011 r. nieprawidłowo naliczono i wypłacono dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2010 r. trzem pracownikom Urzędu Gminy Gilowice. Do ww. dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie wliczono wszystkich składników wynagrodzenia, tj.: dodatku specjalnego. Powyższy dodatek został przyznany Zastępcy Skarbnika Gminy w kwocie 1.020,00 zł z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych od dnia 1 marca 2010 r. do dnia 31 stycznia 2011 r. na podstawie pisma nr OK.-1120-1a/10 z dnia 29 stycznia 2010 r., podpisanego przez p. Leszka Frasunek – Wójta Gminy Gilowice. Pismem nr OK.-1120-1a/10 z dnia 29 stycznia 2010 r., dla Inspektora Urzędu Gminy Gilowice został przyznany ww. dodatek na miesiąc luty 2010 r. Pismem nr OK.-1120-1a/10 z dnia 29 stycznia 2010 r., został przyznany dodatek specjalny dla Inspektora Urzędu Gminy Gilowice w kwocie 2.125,00 zł od dnia 1 lutego 2010 r. do dnia 31 stycznia 2011 r. podpisanego przez p. Leszka Frasunek – Wójta Gminy Gilowice. Powyższe dodatkowe wynagrodzenie roczne zaniżono o łączną kwotę 2.940,58 zł.*

Zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.). wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy. Kontroli merytorycznej list płac dodatkowych wynagrodzeń rocznych wypłaconych w 2011 roku dokonała p. Sylwia Góra – Sekretarz Gminy. Bezpośredni nadzór należał do p. Leszka Frasunek – Wójta Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 8

Dokonać ponownego wyliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2011 r., wypłaconych pracownikom Urzędu Gminy w Gilowicach, mając na uwadze przepisy art. 4 ust.1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.).

Wniosek Nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Gilowice w zakresie sporządzania list płac, naliczania i wypłacania wynagrodzeń oraz przygotowywania dokumentacji stanowiącej podstawę wypłaty nagród jubileuszowych oraz dodatków specjalnych, mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Nieterminowe regulowanie zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, za miesiąc sierpień 2011 r. Skutkiem powyższego była zapłata odsetek w kwocie 18 zł, co było niezgodne z przepisami art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.), art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.), art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.). Zwłoka w regulowaniu zobowiązań dotyczyła składek wyliczonych w jednomiesięcznej deklaracji rozliczeniowych i wynosiła od jednego do dwóch dni. Do prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej zobowiązany był p. Leszek Frasunek – Wójt Gminy Gilowice oraz p. Wioletta Tomaszek - Skarbnik Gminy Gilowice, którzy dysponowali środkami finansowymi.*

Wniosek Nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Gilowice w zakresie terminowego regulowania zobowiązań stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *W 2008 r. nieprawidłowo dokonano sprawdzenia sprawozdania Rb-30 z wykonania planów finansowych Gminnego Zakładu Usług Wodnych w Gilowicach pod względem formalno-rachunkowym, jak i merytorycznym, tj. niezgodnie z postanowieniem § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.). Gminny Zakład Usług Wodnych w Gilowicach w 2008 r. nieprawidłowo ustalił na koniec roku faktyczny stan środków obrotowych. Zgodnie z § 48 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.), faktyczny stan środków obrotowych zakładu budżetowego na koniec roku ustala się jako różnicę między sumą stanu środków obrotowych na początek roku i przychodów należnych związanych z prowadzoną działalnością a sumą opłaconych kosztów, zobowiązań i nieponiesionych wydatków na inwestycje finansowane ze środków własnych, ujętych w zatwierdzonym planie finansowym zakładu budżetowego. Faktyczny stan środków obrotowych na koniec okresu sprawozdawczego błędnie pomniejszono o stan pozostałych środków obrotowych na koniec okresu sprawozdawczego. Powyższe miało wpływ na ustalenie wpłaty do budżetu nadwyżki środków obrotowych za 2008 r. stosownie do wymogów wyżej przytoczonego rozporządzenia oraz na jej wykazanie w sprawozdaniu Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych. Ponadto, Zakład budżetowy nieterminowo, tj. w dniu 31 grudnia 2009 r., dokonał wpłaty nadwyżki środków obrotowych za 2008 r. w kwocie 9.176,00 zł, co było niezgodne z terminem wskazanym w § 49 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.).*

Dodatkowo ustalono, że Rada Gminy Gilowice w związku z wejściem w życie przepisu art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) nie ustaliła dla Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej w Gilowicach terminów i sposobu ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposobu i terminów rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu.

Czynności związane z wykonywaniem kontroli sprawozdań składanych przez zakład budżetowy wykonywane były przez p. Wioletę Tomaszek – Skarbnika Gminy Gilowice która, jak wynika z jej wyjaśnień, również dokonała wspólnie z główną księgową zakładu budżetowego obliczenia nadwyżki środków obrotowych za 2008 r.

Wniosek nr 11

Przeanalizować prawidłowość ustalenia nadwyżki środków obrotowych i dokonanych wpłat przez Gminny Zakład Gospodarki Wodnej w Gilowicach za 2008 r., mając na uwadze poprzednio obowiązujące przepisy art. 24 ust. 9 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.).

Wniosek Nr 12

Ustalić procedury w zakresie terminów i sposobu ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposobu i terminów rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu, stosownie do przepisu art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie odprowadzania dochodów z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych:

- *W roku 2010 nieterminowo odprowadzono dochody do budżetu Państwa z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych na rachunek Wojewody Śląskiego. Naruszono tym § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz. U. Nr 135, poz. 955) oraz przepisy art. 255 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*

Terminy opóźnienia wynosiły od 1 do 24 dni. Powyższe stwierdzono w 5 przypadkach na 130 wpłaty dokonanych w okresie od 13 stycznia do 30 czerwca 2010 r.

Pomimo odprowadzenia dochodów po terminie, nie zostały naliczone i odprowadzone odsetki za zwłokę.

Zadania w zakresie terminowego odprowadzania dochodów należnych do budżetu Państwa należały do obowiązków Zastępcy Skarbnika Gminy Gilowice. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Wioletta Tomaszek – Skarbnik Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 13

Naliczyć i przekazać do budżetu Państwa odsetki w związku z nieterminowym odprowadzeniem dochodów, mając na uwadze przepis art. 255 ust. 3 ustawy z dnia

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 14

Wzmocnić nadzór nad Zastępcą Skarbnika w zakresie terminowego odprowadzania dochodów do budżetu Państwa, stosownie do przepisu art. 255 ustawy z dnia 29 stycznia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 powołanej wyżej ustawy.

W zakresie księgowości:

- *W Zarządzeniach Nr 188/08 Wójta Gminy Gilowice z dnia 14 sierpnia 2008 r. oraz Nr 14/10 z 31 grudnia 2010 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości Urzędu Gminy w Gilowicach, zaniechano:*

- *określenia metody ustalania wyniku finansowego,*
- *wskazania daty rozpoczęcia prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera,*
- *określenia zasad ewidencjonowania zobowiązań wymagalnych.*

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 8 ust. 1 i art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 litera c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Ponadto w myśl § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) – zkładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Ponadto w powyższej dokumentacji opisującej przyjęte przez kontrolowaną jednostkę zasady rachunkowości podano jako element prowadzonych ksiąg rachunkowych wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz). Zgodnie z art. 19 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o rachunkowości, obowiązek sporządzania takiego wykazu dotyczy jedynie jednostek, które uprzednio nie prowadziły ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą. W pozostałych jednostkach rolę inwentarza spełnia zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych, sporządzone na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych.

Przygotowywanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości należało do zadań p. Wioletty Tomaszek – Skarbnika Gminy Gilowice. Ustalenie i aktualizacja dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości należało do kierownika jednostki, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W trakcie kontroli, Zarządzeniem Wójta Gminy Gilowice Nr 117/1 z dnia 29 września 2011 r. uzupełniono przyjęte zasady rachunkowości o ww. elementy.

- *Zaniechano w latach 2007-2011 sporządzania zestawień obrotów i sald kont księgi głównej na koniec każdego okresu sprawozdawczego oraz kont ksiąg pomocniczych na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald zawierające: symbole lub nazwy kont, salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy*

i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego, sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego. Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych, co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych.

- *W latach 2007 - 2011 (do dnia zakończenia kontroli) nie prowadzono zapisów w pozabilansowej ewidencji księgowej na kontach 990 – „Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika”, 991 – „Rozrachunkami z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”. Powyższe było niezgodne z zasadami polityki rachunkowości Urzędu Gminy w Gilowicach, postanowieniami aktualnie obowiązującego rozporządzenia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761). W trakcie kontroli zaprowadzono ewidencję księgową na ww. kontach. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej jednostki należały do Inspektorów Urzędu Gminy Gilowice pełniących samodzielne stanowiska oraz Zastępcy Skarbnika Gminy. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wioletta Tomaszek – Skarbnik Gminy Gilowice.*

Wniosek Nr 15

Sporządzić w 2011 r. zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na koniec okresu sprawozdawczego oraz kont ksiąg pomocniczych na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Gilowicach w zakresie prawidłowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W okresie od czerwca 2007 r. do sierpnia 2011 r. dokonano wydatków związanych z zakupem instrumentów umundurowania i wyposażenia na rzecz Orkiestry Dętej działającej przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Gilowicach na podstawie 26 faktur VAT*

w łącznej wysokości 32.710,66 zł ze środków zaplanowanych w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, rozdziale 75412 – „Ochotnicze straże pożarne” w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”. Dokonanie wydatków przez gminę niezwiązanych z kosztami wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej, było niezgodne z przepisami art. 32 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 245, poz. 249 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 2 obowiązującej od 1 stycznia 2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Ponadto w 2011 r. w księgach rachunkowych ujęto dwie faktury VAT wystawione na Ochotniczą Straż Pożarną w Gilowicach za zakup umundurowania dla Orkiestry Dętej na łączną kwotę 1.023,70 zł. Powyższe dotyczyło faktur: nr KAB/0567/08/11/FVS z 2 sierpnia 2011 r. na kwotę 267,84 zł oraz nr KAB/0480/07/11/FVS z 1 lipca 2011 r. na kwotę 755,86 zł. W przypadku finansowania z budżetu gminy wydatków, dotyczących kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej, podstawą dokonania wydatku powinny być faktury wystawione na Urząd Gminy w Gilowicach. Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej faktur dokumentujących poniesione wydatki dokonali Inspektorzy Urzędu Gminy Gilowice, zatwierdzania do wypłaty dokonali Zastępca Skarbnika oraz p. Sylwia Góra - Sekretarz Gminy, dyspozycję środkami pieniężnymi wydali Zastępca Skarbnika Gminy oraz p. Wioletta Tomaszek – Skarbnik Gminy Gilowice.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej jednostki należały do Inspektorów Urzędu Gminy Gilowice pełniących samodzielne stanowiska oraz Zastępcy Skarbnika Gminy. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Wioletta Tomaszek – Skarbnik Gminy Gilowice.

Wniosek Nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych kosztów na podstawie faktur VAT wystawionych na Urząd Gminy w Gilowicach, zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Gilowicach w zakresie dokonywania wydatków ze środków ujętych w budżecie na ochronę przeciwpożarową, stosownie do przepisów art. 32 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.), art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.

o samorządzie gminnym (Dz. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 7 do 14 października 2011 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej Gminnego Zakładu Usług Wodnych w Gilowicach za okres od 1 stycznia 2007 r. do 14 października 2011 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym 27 października 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Do Kierownika Gminnego Zakładu Usług Wodnych w Gilowicach zostanie skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.